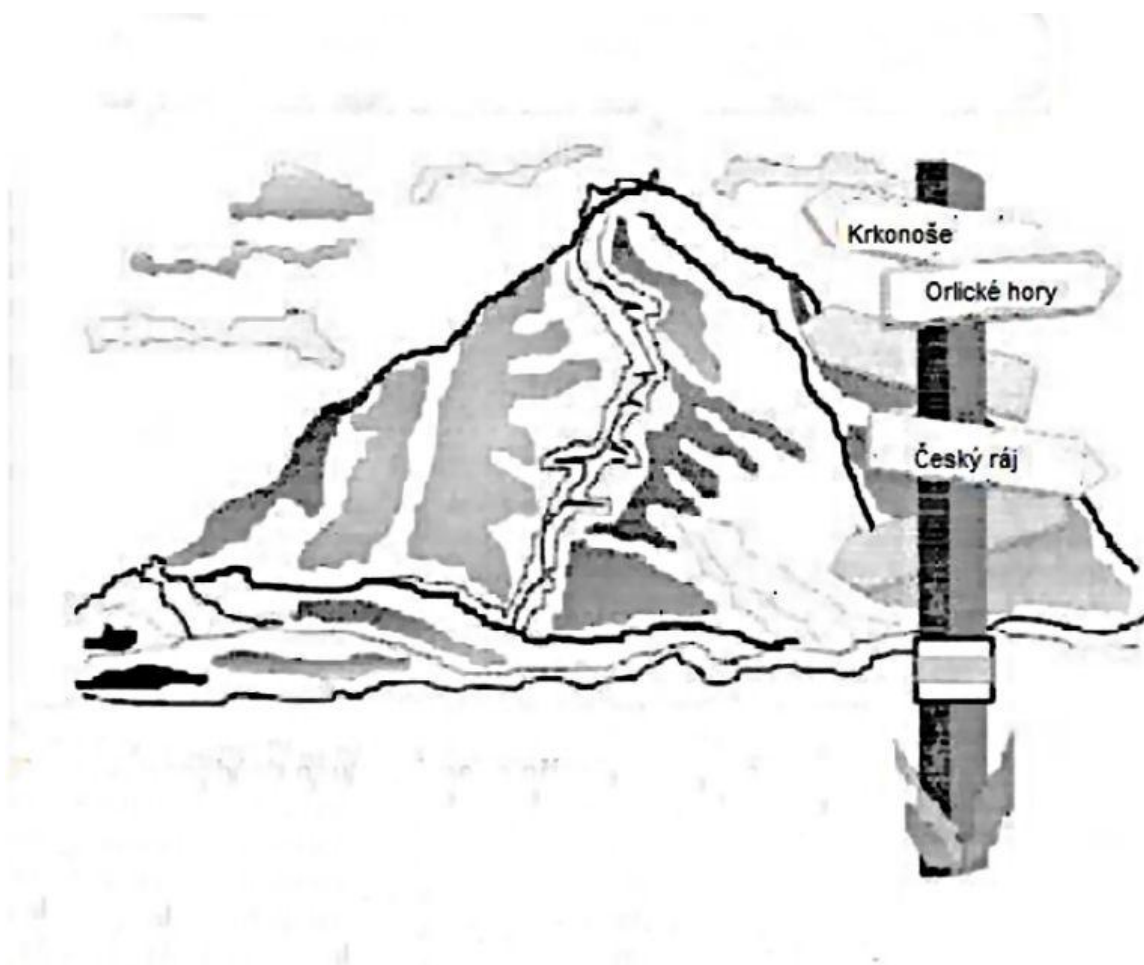

Zpravodaj

Klubu českých turistů, Oblasti
Královéhradeckého kraje

Tématická řada

ROZHLEDNY

Úvodem

Ve Zpravodaji 3/2014 jsem avizoval zahájení tématické řady Zpravodaje v lednu až únoru 2015. Posláním této řady Zpravodaje je stručné přiblížení turisticky zajímavých cílů na území naší Oblasti. Úvodním tématem budou rozhledny, které jsou současným stavebním hitem a zaznamenávají velký rozvoj (navíc umocněný dotacemi z EU). Při popisu kde nalezneme stavby umožňující daleké rozhledy postupujeme podle administrativního rozdělení území ČR s tím, že pokud v těsné blízkosti HK kraje stojí rozhledna, tak je do tohoto výčtu zahrnuta (např. Rozhledna na Táboře nad Lomnicí n. Pop.). Celý přehled důsledně uvádí pouze stavby (bez ohledu na použitý materiál) umělé. Veliká množství přírodních výhledových míst s rozhledem někdy až rovnocenným s rozhlednami však nejsou do tohoto přehledu zahrnuta.

Každý objekt je popsán a je uvedena i otvírací doba. Text je doplněn obrázkem (pokud není z mé databáze, tak je uveden původ obrázku). K textu je připojeno číslo turistické mapy KČT, zobrazující území, kde stojí popisovaná rozhledna. První hrubou místní orientací je seřazení a popis rozhleden podle okresů. Okresy jsou řazeny abecedně, tzn. první jsou rozhledny v okrese Hradec Králové a popisy uzavírá okres Trutnov.

Okres Hradec Králové

Chlum

8 km severně od Hradce Králové v jádrovém území bitvy u Hradce Králové, války prusko-rakouské r. 1866 byla již r. 1899 postavena železná, 25 m vysoká rozhledna. Rozhlednu dal postavit Ústřední spolek pro udržování památek z války 1866, aby mohli zájemci přehlédnout centrální místo bitvy. Rozhledna byla v roce 100 letého výročí postavení v tak špatném technickém stavu, že musela být uzavřena a zbořena. Na jejím místě byla r. 1999 postavena železná, necelých 56 m vysoká telekomunikační věž. Ve výšce 35 m je zřízena vyhlídková plošina, přístupná po schodišti se 182 stupni. Rozhledna spravovaná Muzeem války 1866 (pobočka Muzea východních Čech v Hradci Králové) je přístupná shodně s otevírací dobou muzea, tj. IV.-X. denně mimo pondělí 9,00-12,00; 13,00-17,00 hod.

Původní rozhledna z r. 1899

Rozhledna na telekomunikační věži z r. 1999

Rozhledna Libníkovice

Mírné, zalesněné návrší severně od Libníkovice, obce ležící 15 km severovýchodně od Hradce Králové, je od r. 1930 místem rozhledny. Původně v tomto místě rostla mohutná lípa, jmenována jako Národní lípa. Ta byla při silné vichřici r. 1925 vyvrácena a pět let po té rozhodla obec Libníkovice postavit rozhlednu. Železná konstrukce rozhledny je 15 m vysoká a byla slavnostně otevřena v červenci 1930. Chátrající konstrukce byla obcí Libníkovice opravena v r. 1992 a znovu natřena r. 2004. Na výhledovou plošinu ve výšce 15 m vede 70 schodů. Přerostlé stromy (ač částečně prořezané) omezují výhled jen k západu na Hradecko. Rozhledna přístupná odbočkou, polní cestou, ze silnice na Výravu je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 24, Hradecko a Pardubicko.

Rozhledna Milíř u Vysoké nad Labem

Na dominantním prvku Vysoké nad Labem - kopci Milíř byla v 30. letech 20. stol. postavena dřevěná věž sítě trigonometrických bodů geodetického mapování republiky. Materiálem byla smrková kulatina a dosahovala do výšky necelých 30 m. Kromě geodetického mapování byla využívána jako rozhledna. Stav věže - zchátralé dřevo byl důvodem jejího zbourání v r. 1948. V r. 2005 bylo ve Vysoké založeno občanské sdružení, jehož cílem bylo postavení, či obnovení rozhledny na Milíři. Stavba rozhledny zahájilo 22.6.2011 položení základního kamene. Po dokončení základů pokračovala vlastní montáž rozhledny, zakončené 7.10.2013 kolaudací dokončené stavby. Trojboká rozhledna je originální stavbou vytvořenou ze tří stavebních prvků - litého betonu, oceli a dřeva. Výhled je impozantní, od Krkonoš na severu, přes Orlické hory na východě, Železné hory na jihu po Polabí na západě. Rozhledna je 31 m vysoká a výhledová plošina je ve výšce 27 m, ke které vede 160 schodů. V období XI.-III. je rozhledna uzavřena, IV.-X. je otevřena za příznivých podmínek, bližší čas je aktuálně na stránkách obce - www.vysoka-nad-labem.cz.

Pardubicko.

Mapa KČT č. 24, Hradecko a

Okres Jičín

Hořice, Masarykova věž samostatnosti

V severním okraji Hořic na vrchu Chlum byl po 1. světové válce postaven památník, v jehož centrální části byla postavena vyhlídková věž. Stavba byla zahájena, za přítomnosti T.G.Masaryka v r. 1926. Vlastní věž (která měla dosáhnout výše 45 m) vyrůstala pomalu a i díky finančním problémům do r. 1938 (do konce výstavby) byla vystavěna jen do výše 25 m. Závěr věže byl v r. 1945 zastřešen hvězdářskou kopulí. Po r. 1989 byla chátrající památka opravena a od r. 1999 je majetkem a součástí hořického muzea. Vyhlídková plošina je ve výšce 20 m a vyjdeme na ni po 72 schodech. Přístupná V. - IX. denně mimo PO 9,30 - 12,00; 13,00 - 17,00 hod.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Hořický chlum

2 km severozápadně od Hořic a 1 km západně od hořické Masarykovy věže samostatnosti byla při kraji lesa na Hořickém chlumu r. 1998 postavena telekomunikační věž. Její železná konstrukce je 41,5 m vysoká a ve výšce 27 m je po 142 schodech přístupná vyhlídková plošina, která byla otevřena rok po postavení věže, r. 1999. Konstrukčně i vzhledově je tato věž stejná jako jen o něco vyšší telekomunikační věž na Chlumu u Hradce Králové. Vyhlídková plošina je ve správě KČT, odbor Hořice a je otevřena V. -IX. v SO, NE a svátky 9,00 - 18,00 hod.; v X. v SO, NE a svátky 9,00 - 17,00 hod.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Milohlídka na Čerovce v Jičíně

V severním okraji Jičína se zvedá menší, nepříliš výrazný kopec Čerovka. Na jeho vrcholu stojí jedna z prvních rozhleden v Čechách pojmenovaná Milohlídka. Stavbu navrhl jičínský hejtman Hansgirk a její postavení umožnily peněžní dary jičínských měšťanů. Kamenná 8 m vysoká stavba byla postavena r. 1843. Po 60 schodech se vystoupá na vyhlídkovou plošinu. Dnes je výhled velmi omezený a lze vidět pouze západním směrem část Jičína a v pozadí kopec Veliš. Ostatní výhledy znemožňuje přerostlá stromová vegetace. Rozhledna je v době turistické sezony (VII-VIII) volně přístupná.

Mapa KČT č. 19, Český ráj.

Kozinec

Kilometr severně od Vidochova, na hřebítku, jehož nejvyšším bodem je Kozinec (608 m n.m.) stojí železná, 55 m vysoká telekomunikační věž. Byla postavena v r. 2004 a o 5 let později, v r. 2009, byla zpřístupněna ve výši 33 m vyhlídková plošina. Její provoz byl podmíněn nalezním spolku, obce, který by byl ochoten rozhlednu provozovat. Provozovatelem rozhledny se stal Klub přátel rozhleden. Je otevřena pouze v sobotu od 23.5. do 26.9. od 12,00 do 17,00 hod. Možnost tlf kontaktu na provozovatele rozhledny: 603 177 026.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Foto D. Sedlák

Rozhledny v těsné blízkosti okresu Jičín, kdy okresní hranice probíhá při objektu.

Tichánkova rozhledna na Táboře

Výrazný kopec nad Lomnicí nad Popelkou byl již od středověku místem zájmu tehdejších obyvatel. Byl poutním místem původně s drobnou dřevěnou kaplí, kterou vystřídal r. 1704 do dnešní doby zachovalý barokní kamenný poutní kostel. Výrazný vrch přitahoval nejen poutníky, ale také turistickou veřejnost. První dřevěná rozhledna zde byla postavena r. 1888. Vlivem počasí však dlouho nevydržela. Snesenou dřevěnou rozhlednu nahradila r. 1911 cihlová, 26 m vysoká věž. K té byla přistavěna turistická chata. Při stavbě chaty byla rozhledna zvýšena na 35 m. Neudržovaná chata i s rozhlednou byla v r. 1995 uzavřena. Po rozsáhlé rekonstrukci byla chata znovu otevřena v r. 2006. Oprava rozhledny, v rámci které byla zvýšena o 3 m, byla dokončena r. 2007 a tím byla rozhledna opět zpřístupněna pro veřejnost. Vyhlídková plošina ve výšce 26 m je

přístupná po 145 schodech a je celoročně přístupná přes turniket.

Mapa KČT č. 19, Český ráj.

Zřícenina hradu Kumburk

6 km západně od Nové Paky na výraznějším kopci byl v 1. čtvrtině 14. stol. založen hrad Kumburk, poprvé písemně připomínán r. 1325. Hrad zpustošili Švédové, v době třicetileté války a po jejím konci r. 1658 byl na příkaz císaře Leopolda I. pobořen. O poměrně rozsáhlou zříceninu ve vlastnictví obce Syřenov se stará spolek Sdružení pro záchranu hradu Kumburka. Ten v torzu hlavní věže postavil dřevěnou vyhlídkovou plošinu, umožňující výhled na Jičínsko a Krkonoše. Zřícenina hradu včetně vyhlídkové plošiny je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 19, Český ráj.

Okres Náchod

Rozhledna na Čápu v Teplických skalách

V jižním okraji Adršpašsko-teplických skal nad osadou Skály je nejvyšším bodem celého skalního města vrch Čáp (786 m n.m.). Zlepšení výhledu z tohoto místa bylo přáním mnoha generací *Foto J.Hrodek*

turistů, protože dřevěný triangl, odstraněný začátkem 50. let 20.stol. nebyl vhodnou stavbou pro zlepšení výhledu. Od r. 2007 obecně prospěšná společnost Branka a Euroregion Glacensis usilovaly o postavení rozhledny kromě jiných míst i na Čápu. Snaha byla završena v r. 2014 výstavbou a otevřením dřevěné, 13 m vysoké rozhledny. Na výhledovou plošinu ve výši 9 m vede 44 schodů. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Jiráskova chata na Dobrošově

Dobrošov, výrazný a dominantní vrch nad Náchodem, byl jakoby stvořený pro základnu, resp. chatu turistů. Dnešní podobě Jiráskovy chaty předcházela turistická chata se 6

m vysokou vyhlídkovou věží otevřenou pro veřejnost r. 1895. Projekt nové chaty zpracoval arch. Jurkovič (v r. 1912), ale vlastní stavba začala díky klíčové finanční pomoci továrníka Cyrila Bartoně Dobenína až v r. 1921. Chata byla slavnostně otevřena v r. 1923. Do hmoty turistické chaty je vestavěna 24 m vysoká věž. Na vyhlídkovou plošinu v 15 m vede 98 schodů. Jiráskova chata byla do začátku 90. let 20. stol. v majetku Jednoty Hronov, která objekt jen využívala, ale neprováděla ani základní údržbu. V pol. 90. let Jiráskovu chatu koupil KČT, který v letech 1995 - 2002

zrekonstruoval Jiráskovu chatu do původní Jurkovičovy podoby a opět zpřístupnil rozhlednu. Rozhledna je přístupná v otvírací době restaurace Jiráskovy chaty: XI. - IV. ÚT-ČT 12,00 - 18,00; PÁ 12,00 - 22,00; SO 10,00 - 22,00; NE 10,00 - 18,00 hod.; V. - X. ÚT-ČT 10,00 - 20,00; PÁ 12,00 - 22,00; SO 10,00 - 22,00; NE 10,00 - 19,00 hod.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Rozhledna Lenka

Poněkud atypickou rozhlednu najdeme při jižním kraji Adršpašsko-teplických skal, 1 km jižně od osady Skály. K rozhledně nevede žádná značka, v blízkosti prochází zelená značka Stárkov - Skály. Ze které cca 1 km severně od vrchu Čihadlo odbočíme na východ a po 300 m dojdeme přes pastvinu k rozhledně. Soukromé myslivecké zařízení bylo postaveno myslivci a pojmenováno křestním jménem manželky činovníka mysliveckého sdružení. Dřevěná 11 m vysoká věž z r. 2009 je ve výšce 8 m vybavena vyhlídkovou plošinou, přístupnou po 20 schodech. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Foto V. Vozka

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Ruprechtický Špičák

Na nejvyšším vrcholu Javořích hor, Ruprechtickém Špičáku (880 m n.m.) byla v l. 2000-01 postavena železná 30 m vysoká telekomunikační věž. Ve výšce 22 m je umístěna vyhlídková plošina přístupná po 100 schodech. Poskytuje výhled na celou Broumovskou kotlinu orámovanou Broumovskými stěnami. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Sendraž

Na kopci Varta (618 m n.m.), 5 km severovýchodně od Nového Města nad Metují stojí od r. 2007 železná, 50 m vysoká telekomunikační věž. O dva roky později, v r. 2009 byla ve 24 m zpřístupněna vyhlídková plošina. Zajímavý kruhový rozhled se otvírá z plošiny po vystoupení 145 schodů. Rozhledna je volně přístupná. V zimním období je rozhledna uzavřena.

Mapa KČT č. 25 Podorlicko a okolí Babiččina údolí.

Foto V.Vozka

Rozhledna na Signálu

Necelý 1 km východně od Slavíkova (dnes část obce Horní Radechová) je vrch Signál (496 m n.m.). Na tomto kopci, kolem kterého prochází červeně značená tur. trasa Hronov - Náchod, byla 13. prosince 2014 otevřena rozhledna. 29 m vysoká, dřevěná rozhledna má ve výšce 25 m vyhlídkovou plošinu, přístupnou po 125 schodech. Rozhledna je volně přístupná.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Foto OÚ Horní Radechová

Rozhledna na Žernově

Při západním kraji obce Žernova, u fotbalového hřiště, byla v r. 2014 postavena a v listopadu téhož roku otevřena, rozhledna. Dřevěná 24 m vysoká věž má v 18 m vyhlídkovou plošinu, přístupnou po 92 schodech. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 25 Podorlicko a okolí Babiččina údolí.

Foto OÚ Žernov

Okres Rychnov nad Kněžnou

Anna na Anenském vrchu

Hlavní hřeben Orlických hor byl souvisle zalesněný, takže neumožňoval výhledy jak do vnitrozemí, tak do Kladské kotliny. Snahu umožnit možnost dalekých rozhledů výstavbou rozhleden do určité míry blokoval pozdní rozvoj turistiky (na rozdíl od Jizerských, či Lužických hor) a také pozdní zakládání turistických spolků jak německých, tak i českých. Jako stavby umožňující výhled byly proto využívány triangulační dřevěné věže. Jedním z takovýchto míst byl Anenský vrch na hlavním hřebeni 7 km severovýchodně od Rokytnice v Orl. horách. Jeho vrchol byl od r. 1766 člověkem upravován. V tomto roku je zaznamenáno postavení dřevěné kaple

sv. Anny. Tu nahradila r. 1856 kaple kamenná vedle které byla v r. 1910 postavena dřevěná vyhlídková plošina. Zásadní změnou tohoto místa byla od r. 1937 výstavba opevnění ČSR. Kaple byla přenesena do blízké osady Hadinec na východním úpatí hlavního hřebene a v okolí vrcholu byly postaveny 2 těžké sruby opevnění (R-S 84 Arnošt a R-S 85 Anna). V r. 2010 postavily Lesy ČR na místě někdejší vyhlídkové věže dřevěnou, 17 m vysokou rozhlednu. Vyhlídková plošina ve 12 m je přístupná železným schodištěm se 65 schody. Rozhledna je volně přístupná.

Mapa KČT č. 27 Orlické hory.

Osičina

Další z rozhleden, které vznikly na bázi typizovaných, železných, telekomunikačních věží je rozhledna Osičina stojící nad Dřízenským údolím, na plochem vrchu Osičině, 2 km jihovýchodně od Přepych na Opočensku. Železná, 54 m vysoká telekomunikační věž byla postavena v r. 2002. Vyhlídková plošina otevřená v r. 2004 ve výši 33 m je přístupná po 165 schodech. Rozhledna je přístupná IV.-X. v SO, NE a svátek 10,00 - 12,00; 13,00 - 18,00 hod.

Mapa KČT č. 25 Podorlicko a okolí Babiččina údolí.

Skuhrov nad Bělou

Areál zříceniny hradu Skuhrov byl péčí OÚ Skuhrov nad Bělou vyčištěn od náletů plevelných dřevin a současně byly zajištěny skrovné zbytky zříceniny. Do takto upraveného areálu byla vestavěna r. 2001 dřevěná věžová vyhlídka. V r. 2011 byla na jejím místě postavena nová, 11 m vysoká, dřevěná rozhledna. Vyhlídková plošina ve výši 8 m je přístupná po 38 schodech. Vegetace omezuje výhled jen do údolí Bělé a na Skuhrov. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 27 Orlické hory.

Foto V. Vozka

Vrbice

4 km jihovýchodně od Kostelce nad Orlicí na kopci Kastel byla v r. 2005 postavena dřevěná, 29 m vysoká rozhledna, s ocelovým schodištěm a slavnostně otevřená o rok později v r. 2006. Vyhlídková plošina ve výšce 25,5 m je přístupná po 118 schodech. Otevřeno IV., V. SO, NE 10,00 - 17,00; VI. SO 10,00 - 22,00; NE 10,00 - 17,00; VII., VIII. PO-PÁ 10,00 - 17,00; SO 10,00 - 22,00; IX. 15,00 - 17,00, SO, NE 10,00 - 17,00; X. SO, NE 13,00 - 16,00; XI. - III. zavřeno, možnost návštěvy po tlf domluvě na č. 721 640 484.

Mapa KČT č. 25 Podorlicko a okolí Babiččina údolí.

Okres Trutnov

Černá hora

Rozhledna na Černé hoře je ojedinělou rozhlednou v Čechách. Vlastní železné těleso rozhledny, vzdálené 1 km jihovýchodně od vrcholu Černé hory, je sloupem č. 8 někdejší lanovky na Černou horu, zrušené v r. 1981 a nahrazené dnešní kabinovou lanovkou, navíc vedenou mírně odlišnou trasou. V r. 1998 byl 25,7 m vysoký sloup upraven na rozhlednu. Vyhlídková plošina ve výšce 21 m je přístupná po 106 schodech. Otevřeno VII., VIII. 10,15-16,00 hod. V ostatních měsících roku PO-PÁ 14,15 - 16,00; SO,NE 10,15 - 16,00 hod.

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Foto Petr Vilgus

Černohorské rašeliniště

Foto M. Čada

Pro lepší a přehledný rozhled na největší rašeliniště v Krkonoších vybudovala Správa KRNAP při kraji rašeliniště, 1 km severně od vrcholu Černé hory, dřevěnou, 6 m vysokou, věž. Vyhlídková plošina ve výšce 4 m, přístupná po 12 schodech umožňuje jen pohled na rašeliniště, rozhledu do větší dálky brání vrostlá stromová vegetace. Tento typ dřevěných věží, umožňují rozhled jen po rašeliništi je známý i z jiných hor v Čechách (např. Čihadla v Jizerských horách, Tříjezerní slat' na Šumavě). Rozhledna je volně přístupná.

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Pro lepší orientaci v lokalizaci míst obou rozhleden připojuji výsek mapy KČT, kde jsou tyto rozhledny zakresleny.

Gablonz

Další ojedinělou stavbou rozhledny je Gablenzův památník na vrchu Šibeník u Trutnova, v místě bitvy prusko-rakouské války r. 1866. Roku 1868 byl na místě bitvy u Trutnova (jediné vítězné rakouské bitvy) odhalen 17ti metrový, litinový pomník velitele rakouské armády maršála Ludwiga von Gablenz. Kromě jmen padlých a od r. 1874 těla v tom roce zemřelého maršála je na pomníku po 62 schodech přístupná vyhlídková plošina. Výhled je pouze k severu a západu. Otevřeno V.-IX. SO,NE 13,00 - 18,00 hod.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Hnědý vrch

Nad Pecí p. Sněžkou u horní stanice lanovky na Hnědý vrch byla vl. 2008-09 postavena rozhledna. Dřevěná 31 m vysoká dřevěná věž s kovovým schodištěm je ve výši 27 m vybavena vyhlídkovou plošinou, přístupnou po 138 schodech. Rozhledna je bezplatně přístupná VI.-X. 9,00 - 16,00 hod.

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Rtyně v Podkrkonoší

Poněkud netypickou rozhlednou je 8 metrová, dřevěná věž v odpočinkovém areálu benzinové pumpy ve Rtyni v Podkrkonoší při silnici na Červený Kostelec, postavená v r. 2002. Ač je vyhlídková plošina, přístupná po 23 schodech, jen ve výši 5 m, tak výhled je poměrně dobrý - na rtyňskou kotlinu, Krkonoše, Jestřebí hory. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Foto V. Vozka

Slavětínská rozhledna

Hřebenová část Jestřebích hor, Markoušovický hřeben, v místě mezi Markoušovicemi a Slavětínem je lokalitou nové rozhledny postavené v letech 2013-14. Dřevěná 22,4 m vysoká věž s kovovým schodištěm má v 18 m vyhlídkovou plošinu, která poskytuje kvalitní kruhový rozhled. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Foto J. Hrodek

Rozhledna Eliška na Stachelbergu

Další novou rozhlednou této části Čech je dřevěná 24,5 m vysoká věž s ocelovým schodištěm. Postavena byla r. 2014 v areálu nedostavěné vojenské pevnosti z druhé poloviny 30. let, 20. století nad Babím na Trutnovsku. Vyhlídková plošina v necelých 21 m umožňuje výhled na vých. Krkonoše, Jestřebí hory a

Žacléřsko. Rozhledna je volně přístupná v době IV.-XI.

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Zlatá vyhlídka

Návrší 2 km jihozápadně od Janských Lázní bylo vyhledávaným rekreačním střediskem. Kromě hostince zde byla i malá kamenná rozhledna. Od 50. let 20. století byly objekty Zlaté vyhlídky využívány pro podnikovou rekreaci koncem 20. stol. přestaly být využívány a pustly. V letech 2006-08 byl celý objekt přestavěn na apartmánové byty. Součástí přestavby byla i stavba rozhledny. Železná, 21,2 m vysoká věž má ve výšce 18 m vyhlídkovou plošinu, přístupnou po 70 schodech. Pro veřejnost byla otevřena koncem r. 2008. Rozhledna je po celý rok volně přístupná.

Foto J. Šlapák

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Zvičina

Vrchol Zvičiny byl r. 1891 turisticky významným místem pro postavení chaty. Pův. jednoduchý dřevěný hostinec byl v 1. pol. 20. stol. přestavěn na turistickou chatu Klubu českých turistů do jejíž hmoty byla vestavěna otáčivá rozhledna. Chata byla slavnostně otevřena r. 1926 a rok poté byla pojmenována Raisovou chatou a osazena jeho pamětní deskou. 10 m vysoká rozhledna je přístupná z chaty po 65 schodech. Při dobré viditelnosti je možno vidět ze Zvičiny třetinu Čech, od pohraničních hor až po Železné hory a Milešovku. Rozhledna je přístupná v době otvírací doby hostince Raisovy chaty.

Mapa KČT č. 23, Podkrkonoší.

Žaltman

Vrchol Jestřebích hor, Žaltman, byl středem zájmu turistů od 20. let 20. století. Plán na postavení turistické chaty s rozhlednou se však nepodařilo realizovat. Až v r. 1967 byla na vrcholu postavena železná, 12 m vysoká rozhledna, jejíž vyhlídková plošina, přístupná po 51 schodech, je zřízena na samém vrcholu věže. Úplnému kruhovému rozhledu částečně brání okolní stromy. Rozhledna je celoročně volně přístupná.

Mapa KČT č. 26, Broumovsko, Góry Kamienne a Stolowe.

Žalý

Výrazný vrch 5 km severozápadně od Vrchlabí přitahoval již od 19. století pozornost člověka. V r. 1836 na jižním vrcholu Žalého - Předním Žalý, byla postavena dřevěná konstrukce pro vyměřování, která současně sloužila jako vyhlídkový bod. Tu nahradila r. 1888 železná 15 m věž, která však neměla povolení k provozu, takže byla v r. 1890 odstraněna. Vznikl prostor pro mecenáše české turistiky hraběte Harracha. Ten nejprve nechal na Předním Žalým postavit malou restauraci a v r. 1892 masivní kamennou rozhlednu. 18 m vysoká kamenná věž má vyhlídkovou plošinu v 16,5 m. Je přístupná po 89 schodech. V letech 2011-12 proběhla generální oprava rozhledny. Rozhledna je jedinou kamennou rozhlednou v Krkonoších. Je celoročně otevřena od 10,00 do 17,00 hod.

Mapa KČT č. 22 Krkonoše.

Dokončený text předkládá výčet rozhleden v Královéhradeckém kraji. Popsány jsou objekty stavěné účelově jako rozhledny. Část z nich je primárně stavěna jako telekomunikační věže, ale již při jejich výstavbě bylo počítáno i jako rozhledna. Do těla železné věže proto byla vestavěna vyhlídková plošina. Na rozdíl od Jizerských, či Lužických hor velký stavební rozvoj rozhleden konce 19. a počátku 20. století naší oblast minul. Proto většina rozhleden není z hlediska architektonického nápaditými a zajímavými objekty. Myslím, že tento výčet je vhodné doplnit o stavby, které byly primárně stavěny pro jiné účely. Těmito objekty jsou kostelní věže, hradní a zámecké věže, či brány městských opevnění. Umožňují zajímavé pohledy na města a jejich okolí. Některé z těchto staveb jsou zpřístupněny veřejnosti, proto je připojuji k tomuto přehledu rozhleden naší Oblasti.

Dvůr Králové nad Labem, děkanský kostel sv. Jana Křtitele

Kostel sv. Jana Křtitele byl postaven v letech 1399-1400 na místě původního románského kostela z poloviny 13. století. Při stavebních úpravách r. 1644 byla zvýšena kostelní věž. Kostel (včetně věže) byl regotizován v letech 1893 - 1900.

Kostelní věž je 64 m vysoká, v její vrcholové části je byt pověžného dnes využitý jako výstavní prostor církevních památek (bohoslužebná roucha, kancionály a další). Z ochozu věže je výhled na město a Královédvorskou kotlinu. Prohlídka kostela, obsahující prohlídku interiéru kostela, rukopisnou kobku ve věži, zvony, byt pověžného a ochoz s výhledem, jsou možné v VII. a VIII. ÚT, ST, ČT a SO 10,00 - 12,00; 14,00 - 16,00; NE 14,00 - 16,00. Prohlídky mimo VII. a VIII. je možno domluvit na tlf 602 561 204.

Hradec Králové, Bílá věž

Výraznou dominantou Hradce Králové je spolu se sousedními věžemi katedrály sv. Ducha, Bílá věž. Město začalo stavět věž v r. 1574 a dokončena byla r. 1585, její výška činí 72 m. Bílá věž sloužila jako zvonice, strážní a požární věž. Krátce před úplným dokončením věže byl do jejího 4. patra zavěšen 2. největší zvon v Čechách - Augustin, vážící 10 tun, 169 cm vysoký a 206 cm široký. Zvon ulil hradecký mistr zvonař Ondřej Žáček. Při dokončení věže byla osazena hodinovým strojem se 4 ciferníky. V r. 1829 byl Josefem Božkem postaven nový hodinový stroj se 4 ciferníky (průměr ciferníku činí 600 cm, číslice jsou 80 cm vysoké a funkce ruček stroje je atypická - velká ukazuje hodiny, malá minuty. V současné době je Bílá věž v generální opravě. Oprava má být dokončena a věž znovu zpřístupněna v květnu r. 2015. Otvírací doba bude pravděpodobně upravena, resp. rozšířena. Před opravou byla Bílá věž otevřena IV.-IX. denně 9,00 - 12,00; 13,00 - 17,00.

Jičín, Valdická brána

Valdická brána byla postavena v letech 1568-78 a tvořila s dalšími dvěma věžemi (ty se však nedochovaly) součást městského opevnění. Záměr jejího zboření při valdštejnské přestavbě města zastavila Valdštejnova smrt r. 1634. Poslední patro je pozdně barokní z roku 1768, vrcholek věže s ochozem a stanovou střechou pochází z roku 1840. Výška věže činí 52 m a vyhlídkový ochoz je v 32 m. Valdická brána kromě kvalitního výhledu na město je místem sezónních výstav a dalších kulturních akcí. Otevřeno: IV. ÚT-PÁ 10,00 - 16,00; V.VI. PO-NE 10,00 - 18,00; VII.VIII. PO-ČT 10,00 - 18,00; PÁ 10,00 - 19,00; SO,NE 10,00 - 18,00; IX. SO,NE 10,00 - 18,00.

Náchod, zámek

Raně gotický hrad byl postaven na ostrohu 50 m nad řekou Metují, jeho jádrem byla obranná válcová věž. Hrad byl rozšiřován ve 14. století, kdy byl propojen s opevněním města. Koncem 16. století byl přestavován na renesanční zámek. Barokní přestavby ve 2. polovině 17. století a v 18. století upravily celý zámek do dnešní podoby. Jádrem zámku zůstala velká věž, jejíž vojenský význam podtrhovala síla zdí dosahující 3,5 m. Při opravách na začátku 17. století byla doplněna otevřeným ochozem. Počátkem 18. století byla poničena úderem blesku. Při opravě r. 1721 byla věž snížena o jedno patro. Věž přístupná v rámci prohlídky zámku, a to Exteriérovým okruhem, tzv. Malým prohlídkovým okruhem, kdy je možno bez průvodce navštívit věž s hladomornou, prostor středověkých sklepů se studnou a návštěvu vyhlídkové zámecké terasy s vyhlídkou na město. Otevřeno: III. a XI. SO,NE 12,00 - 16,00; IV. a X. SO,NE a svátek 10,00 - 12,00; 12,30 - 16,00; V., VI. a IX. ÚT-NE 9,00 - 12,00; 12,30 - 17,00; VII., VIII. 9,00 - 12,00; 12,30 - 18,00; XII. - II. zavřeno.

Nové Město nad Metují, zámek

Jan Černčický z Kácova v r. 1501 rozhodl o postavení pozdně gotického hradu. Po velkém požáru města a hradu r. 1526 kupují hrad, město a celé panství Pernštejnové, kteří zahájili renesanční přestavbu města a hradu na zámek. Po polovině 17. století byl zámek barokně upraven. Poslední velká úprava proběhla počátkem 20. století, kdy byl zámek upraven do dnešní podoby. Zámecká věž, lidově nazývaná Máselnice, je zpřístupněna a výhled na město a jeho okolí umožňuje vyhlídkový ochoz. Otevřeno: IV. a X. SO, NE 10,00 - 16,00; V., VI. a IX. ÚT-NE 9,00 - 16,00; VII., VIII. denně 9,00 - 17,00; XI. - III. zavřeno.

Výčet, resp. souhrn rozhleden, které stojí na území KČT, Oblasti Královéhradeckého kraje je popisován podle stavu na konci roku 2014. Asi by nebylo vhodné tvrdit, že popsáný stav je absolutně přesný. Dovoluji si proto navrhnout, aby autoři případných oprav, připomínek, doplňků tyto své zprávy posílali přímo na mou adresu: vhovorka47@seznam.cz. Do blízké budoucnosti lze očekávat postavení několika dalších rozhleden na Broumovsku a Orlických horách. Samozřejmě předpokládám, že jak nové rozhledny, tak případné opravy stávajících, budou publikovány v rámci Zpravodaje oblasti.

Závěrem tohoto svazku připojuji několik obrázků a panoramat, které jsem nafotil na některých navštívených rozhlednách.

Hořický chlum, pohled na Zvičinu

Hořický chlum, pohled k jihu na Hořice

Chlum, výhled na Ossarium

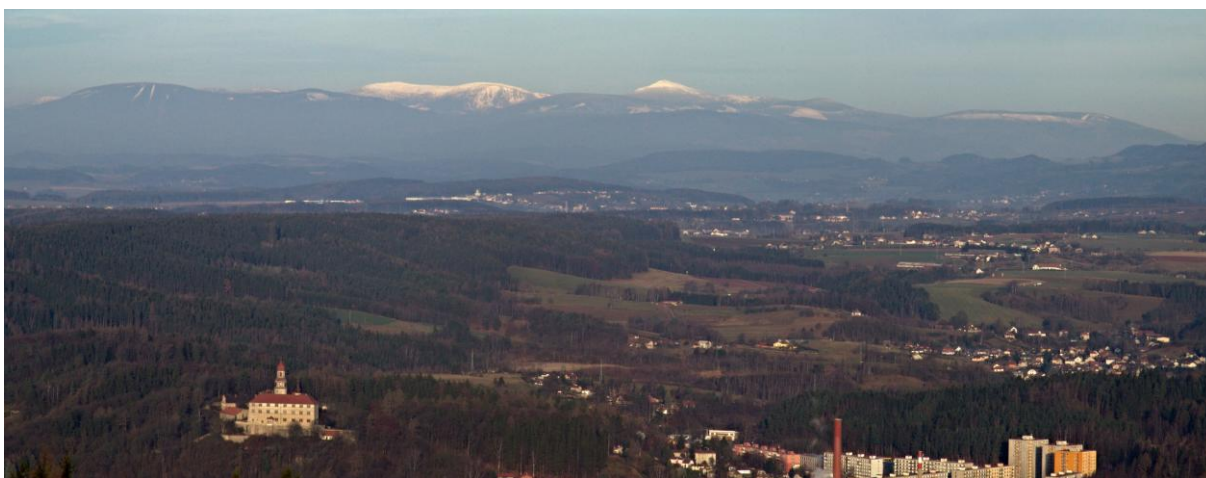
Chlum, výhled na obec Chlum, v pozadí vpravo Hradec Králové

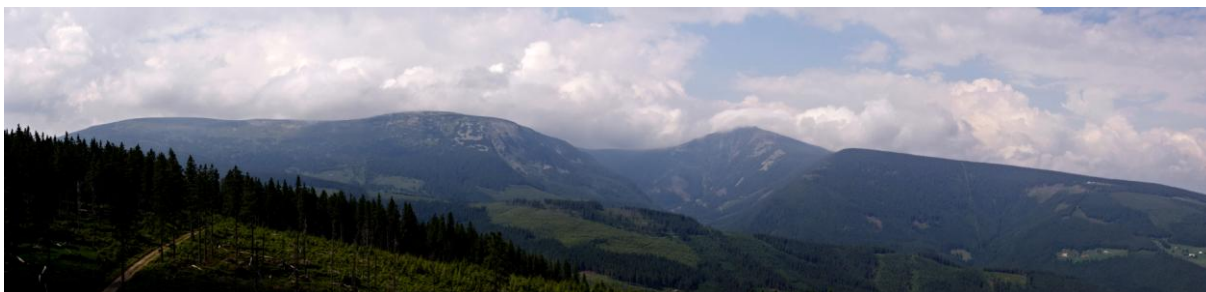
Rozhledna Milíř u Vysoké nad Labem, pohled na Kunětickou horu

Jiráskova chata na Dobrošově, pohled na Javoří hory (vpravo) a stolovou horu Ostaš

Jiráskova chata na Dobrošově, pohled na Krkonoše, vlevo vpředu náchodský zámek

Hnědý vrch, výhled na Sněžku

ZPRAVODAJ. Tématická řada - Rozhledny. Vydavatel: KČT, Oblast Královéhradeckého kraje. Text, foto (pokud není uvedeno jinak) a grafická úprava: RNDr. Václav Hovorka.

Kontakt: RNDr. Václav Hovorka; Smiřická 358; 503 41 Hradec Králové; tlf 734 145 166; email vhovorka47@seznam.cz.

Dáno do tisku: 29.1.2015 . Místo vydání: Trutnov. Cena: zdarma. Náklad 50 ks. Distribuce: Dana Jágrová. Text neprochází jazykovou korekturou.

Registrace: E 15083 ze dne 16. 02. 2004.